

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA NOTRANJE ZADEVE

Štefanova ulica 2, 1501 Ljubljana

T: 01 428 40 00
F: 01 428 47 33
E: gp.mnz@gov.si
www.mnz.gov.si

Republika Slovenija
Urad Vlade RS za komuniciranje
Gregorčičeva 25
1000 Ljubljana
e-naslov: gp.ukom@gov.si

Številka: 092-782/2012/2 (1502-11)
Datum: 27. 12. 2012

Zadeva: **Predlagam.vladi predlog 3958: Prepoved opravljanja službe policista – odgovor**
Zveza: Vaš dopis, št. 092-470/2012/1 z dne 14. 12. 2012

V zvezi z vašim dopisom, navedenim pod zvezo, s katerim ste nam posredovali predlog, posredovan preko spletnega orodja predlagam.vladi.si, vam pojasnjujemo:

Avtor predloga 3958: Prepoved opravljanja službe policista predlaga: »da se prepove delo policista človeku, ki je ravnal v nasprotju z zakonom in bil zaradi tega v zaporu (pa naj bo za to kriv alkohol ali kaj hujšega)«.

Delovnopравни institut prepovedi opravljanja dela ureja Zakon o delovnih razmerjih (Uradni list RS, št. 42/02, 103/07; v nadaljevanju ZDR), ki se v tem delu uporablja tudi za delovna razmerja policistov. Po ZDR je prepoved opravljanja dela možna le v primeru redne odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz krivdnega razloga, ki ima vse znake kaznivega dejanja, ter v primeru podaje izredne odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz vsaj enega od taksativno naštetih razlogov (1., 2. in 4. alineja) na strani delavca, določenih v prvem odstavku 111. člena tega zakona:

- če delavec krši pogodbeno ali drugo obveznost iz delovnega razmerja in ima kršitev vse znake kaznivega dejanja,
- če delavec naklepoma ali iz hude malomarnosti huje krši pogodbene ali druge obveznosti iz delovnega razmerja,
- če je delavcu po pravnomočni odločbi prepovedano opravljati določena dela v delovnem razmerju ali če mu je izrečen vzgojni, varnostni ali varstveni ukrep oziroma sankcija za prekršek, zaradi katerega ne more opravljati dela dalj kot šest mesecev, ali če mora biti zaradi prestajanja zaporne kazni več kot šest mesecev odsoten z dela.

V primeru obstoja katerega od teh razlogov lahko delodajalec delavcu prepove opravljati delo (izključno) za čas trajanja postopka (redne oziroma izredne) odpovedi pogodbe o zaposlitvi. V času prepovedi opravljanja dela ima delavec pravico do nadomestila plače v višini polovice njegove povprečne plače v zadnjih treh mesecih pred uvedbo postopka odpovedi.

V primeru, da se generalni direktor policije kadar so izpolnjeni vsi pogoji iz zgoraj citirane določbe ZDR odloči za takšno prepoved opravljanja dela policistu, se mu za čas prepovedi opravljanja dela odvzame službena pištola in službena izkaznica ter prekličejo vsa gesla za dostop do baz podatkov, ki jih uporablja Policija. Na ta način se policistu tudi dejansko onemogoči opravljanje del in nalog policista, hkrati pa se preprečijo zlorabe, do katerih bi lahko v času prepovedi opravljanja dela prišlo.

Predlagatelj v predlogu sicer govori o prepovedi dela policista, vendar glede na samo vsebino predloga menimo, da je imel v mislih drug ukrep – to je odvzem pravice izvajati policijska pooblastila. Tudi ta ukrep je (tako kot zgoraj pojasnjen institut prepovedi opravljanja dela) pravno že urejen, in sicer v 72. členu Zakona o policiji (Uradni list RS, št. 66/08 – uradno prečiščeno besedilo in nasl.; v nadaljevanju ZPol), ki določa, da generalni direktor policije lahko z odločbo (zoper katero je možna pritožba o kateri odloča minister) odvzame policistu pravico izvajati policijska pooblastila:

- če policista uporabi policijska pooblastila v nasprotju s predpisi,
- če ne ravna v skladu z določbo četrtega odstavka 30. člena ZPol, ki določa, da so policisti dolžni ob vsakem času preprečevati nezakonita dejanja ter ukrepati in uporabiti z zakonom določena pooblastila, če je zaradi nezakonitega dejanja ali zaradi splošne nevarnosti neposredno ogroženo življenje, osebna varnost ali premoženje ljudi),
- če tretjič ne opravi preizkusa za izvajanje policijskih pooblastil,
- če opravlja dela, ki bi ga ovirala pri opravljanju policijskih nalog in jih je kot taka določil minister.

Generalni direktor policije z odločbo (zoper katero je možna pritožba o kateri odloča minister) odvzame policistu pravico izvajati policijska pooblastila tudi, če ugotovi, da je policist član politične stranke. Glede na to, da policisti pooblaščenost za izvajanje policijskih pooblastil izkazujejo s službeno izkaznico, se policistu ob odvzemu pravice izvajati policijska pooblastila odvzame tudi službena izkaznica, orožje in uniforma ter prekličejo vsa gesla za dostop do baz podatkov, ki jih uporablja Policija, generalni direktor policije pa ga z dokončno odločbo razporedi na drugo delovno mesto (na katerem nima pravice izvajati policijska pooblastila), ustrezno njegovim strokovnim izobrazbi.

V ZPol je urejen tudi institut začasne odstranitve z dela ali z delovnega mesta, in sicer 95. člen določa, da je delavec policije (delavci policije so policisti in drugi delavci, zaposleni v policiji) lahko začasno odstranjen z dela ali z delovnega mesta, če je zaloten pri hujši kršitvi delovnih obveznosti in dolžnosti ali če je zoper njega uveden kazenski postopek za kazniva dejanja, navedena v 67. členu tega zakona (naklepna kazniva dejanja, ki se preganjajo po uradni dolžnosti), ali se zahteva uvedba postopka zaradi hujše kršitve delovnih obveznosti in dolžnosti, za katero se lahko izreče ukrep prenehanja delovnega razmerja. O začasni odstranitvi z dela ali z delovnega mesta odloči generalni direktor policije ali delavec, ki ga on pooblasti. Policistu, ki je začasno odstranjen z dela ali z delovnega mesta, se med trajanjem začasne odstranitve z dela ali z delovnega mesta odvzame službena izkaznica in orožje.

Glede na to, da delovno razmerje za opravljanje nalog v policiji lahko sklene oseba, ki poleg pogojev, določenih v predpisih, ki urejajo sklenitev delovnega razmerja javnih uslužbencev, izpolnjuje tudi pogoj, da ni bila pravnomočno obsojena zaradi naklepnega kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti in da ni bila obsojena na nepogojno kazen zapora v trajanju več kot tri mesece, ZPol pravno ureja (sankcionira) tudi primere, ko je bil delavec policije v času trajanja delovnega razmerja v Policiji obsojen zaradi takšnega kaznivega dejanja. V drugem odstavku 68. člena tako določa, da delavcu policije, ki je bil pravnomočno obsojen zaradi naklepnega kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti oziroma je bil obsojen na nepogojno kazen zapora v trajanju več kot tri mesece preneha delovno razmerje v Policiji. Delovno razmerje mu preneha z dnem, ko generalna policijska uprava na podlagi pravnomočne

sodbe izda ugotovitveni sklep o prenehanju delovnega razmerja. Skladno s prvim odstavkom tega člena mora namreč sodišče, v primerih tovrstnih obsodb pravomočno sodbo poslati generalni policijski upravi.

Izhajajoč iz zgoraj navedene pravne podlage ter glede na to, da odvzem policijskih pooblastil, prepoved opravljanja dela in začasno odstranitev z dela ureja tudi novi Zakon o organiziranosti in delu v policiji (ki je sicer še v postopku sprejema) ocenjujemo, da zakonodaja navedeno področje primerno ureja, nadaljnja obravnava predloga ni potrebna.

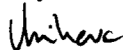
Z vidika kazenskopravne zakonodaje pa je treba pojasniti še, da Kazenski zakonik-1 (v nadaljevanju KZ-1) kot enega od varnostnih ukrepov določa prepoved opravljanja poklica, ki ga sme sodišče izreči storilcu kaznivega dejanja kadar so podani s KZ-1 določeni pogoji. Prepoved opravljanja poklica se sme izreči, če je bila storilcu izrečena kazen zavora ali v pogojni obsodbi določena kazen zavora. Skladno z 71. členom tega zakona storilcu kaznivega dejanja prepovedati opravljanje poklica, samostojne dejavnosti ali kakšne dolžnosti, če je zlorabil svoj poklic, položaj, dejavnost ali dolžnost za kaznivo dejanje in če sodišče utemeljeno sklepa, da bi bilo zaradi tega nevarno, če bi še naprej opravljal tako dejavnost. Sodišče določi, koliko časa prepoved opravljanja poklica naj traja, pri čemer ta ne sme trajati manj kot eno leto in ne več kot pet let, šteto od pravomočnosti odločbe, pri tem pa se čas, prestan v zaporu ali zdravstvenem zavodu za zdravljenje in varstvo, ne všteva v čas trajanja tega ukrepa. Kadar izreče pogojno obsodbo, sme sodišče določiti, da bo ta obsodba preklicana, če storilec prekrši prepoved opravljanja poklica. Sodišče sme odločiti, da ta varnostni ukrep preneha, če sta potekli dve leti od začetka njegovega izvajanja. O tem odloči sodišče na prošnjo obsojenca, če ugotovi, da so prenehali razlogi za izrek tega ukrepa.

Glede na to, da je predlog povsem neobrazložen in ga je mogoče razumeti tudi kot predlog, da se opravljanje poklica policist generalno prepove vsakomur, ki mu je bila (kadarkoli) izrečena obsodba na zaponu kazen – pa izpostavljamo še določbo 81. člena KZ-1, ki določa, da imajo nekdanji obsojenci po prestani, plačani ali na drug način v skladu z zakonom izvršeni, odpuščeni ali zastarani kazni vse pravice, ki so določene v ustavi, zakonih in drugih predpisih, in lahko pridobivajo vse pravice, razen tistih, ki so jim omejene zaradi izrečenega varnostnega ukrepa ali zaradi nastalih pravnih posledic obsodbe. To pa velja tudi za tiste, ki so na pogojnem odpustu. Upošteva tretji odstavek 82. člena se obsodba izbriše iz kazenske evidence v določenem roku, od takrat ko je bila kazen izvršena, zastarana ali odpuščena, če obsojenec v tem roku ne stori novega kaznivega dejanja.

Upošteva navedeno menimo, da je obravnavano področje povsem določno urejeno z veljavni predpisi.

S spoštovanjem,

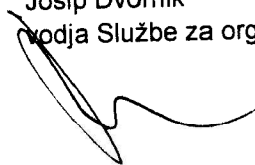
Pripravila:
Katja Mihevc
višja svetovalka

Po pooblastilu:

Josip Dvornik

vodja Službe za organizacijo in vrednotenje dela

Poslano:

- naslovnik – po e-pošti